

Forfatter: Kidde, Harald

Titel: Udrag fra Jærnet

Citation: Kidde, Harald: "Jærnet", i Kidde, Harald: *Jærnet*, udg. af Knud Bjarne Gjesing ; Thomas Riis , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, isamarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1990, s. 262. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kidde04ny-shoot-idm140608065547632/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Jærnet

Han knugede Hænderne sammen, med Vejret indespærret i sig, sprængefærdig som fordum i Zacharias Piras Skole, i Spændetrøjen af Kammeraternes Næver, i Haglen af deres Hånlatter: »Nå, hvad vilde du så?»

Han gispede, fik Luft og faldt, som den Gang, når Drengene onskede slip ham... Ja, *hvad* vilde han til Gengæld? til Frugt? Om nu Livet ej agtede den Gengæld, den Frugt? ja, om den var dets Hensigt imod? som Kammeraterne ej ønskede hans Del i deres Lege, ja lukkede dem for ham, når han søgte dem?

Hvorfor? o Gud, hvorfor?

Skabtes han ej som de, omend en Fremmed, så dog af »Bjærgets Side? ja, sejrede han ej i Fødsels Øjeblik over sin Medskabning Mikael? Og fandtes der *noget* Tilfældigt i Jærnets Rige? Så han ikke selv Adrians Mission? Og hans egen --

O Gud, o Gud jo --: dér! Han lukkede Øjnene og knugede Hænderne tættere, men ikke for at værgе sig, skjule sig for de to Ansigter, der nys så hvide, nu blussede af Liden og af hinandens Blod -- nej, for at *fri* sig, for at fly for det ensomme Ansigt, der under sin Snekrone af Hår og Slør smilende bojede sig over dem -- som før dernede i Forhallen, da de Mund ved Mund drak af »Velkomsten»: Gudmoder Hulda, Jacobschöldernes Sidste...

Ja, for at fly *sin* Lydighed: den ufrugtbare, og for at *fri* sig for dens Frugt: Lykken... undvige *sin* Pligt, spille sin Ret, gøre sig til Mikael, den døde, eller, selvmorderisk og selvbefriende, tilregne sig, ikke Jærnet, Ansvar for hans Død!

Ja, han *vilde* ikke se hende, Hulda af Jacobschöld, Moder til ingen, men Gudmoder til alle, ene af sin Slægt og sin Tid, men Centret i den nye, det Gangnes Vidne og Trøst -- ej som Monsigneur, som Mychowitz et flygtigt Århundredes Træk, men det Eviges sande Åsyn: Lydigheden, Lykken!

Han stred sin sidste, sin hårdeste Kamp: *mod* sig selv og Glæden, for sin Fjende: Smærten. Han *vilde* ej sin Føde: den for ham bestemte Lod, han *vilde* Giften: den Skæbne ham var nægtet. Han *vilde* ej sin Sejr, han *vilde* sit Nederlag!

Hvorfor? Fordi han var den Vanskabte, Formægteren!

Dog nej -- den Fødsel, som lod ham sejre over Mikael, skabte ham ikke således, men hans første Oprør, hans første Greb efter det, der var ham nægtet som hans Skade: Susan. Og hans Pligt, hans Gave, den